

складність у контролі часу в мережі Інтернет); педагогічні (рівень володіння інформаційно-комунікаційними технологіями як слухачів, так і викладачів).

Визначення переваг і недоліків дистанційної освіти дозволяє запропонувати заходи з оптимізації її організації. По-перше, необхідна комплексна робота закладу вищої освіти з технічної безперервності освітнього процесу, розвитку власної цифрової інфраструктури; по-друге, підвищення ІКТ-компетентності науково-педагогічного складу; по-третє, стимулювання слухачів щодо дотримання гігієни зору, режиму праці та відпочинку, фізичної активності; по-четверте, з метою підвищення результативності дистанційного навчання, по можливості, застосовувати його не в чистому вигляді, а у змішаному, поєднуючи класичні заняття в стінах вузу із застосуванням навчання «з дому». Таке поєднання сприятиме збереженню заглибленості студентів в освітній процес, відчуття причетності до вузу, задовольняючи потребу в безпосередньому спілкуванні з іншими студентами і викладачами.

УДК 378:81:37.013.3

Н.А. Лемешева, доц. (ХДУХТ, Харків)

МІСЦЕ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН У СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

*Не вірте тим, хто стверджує, ніби
освіта – привілей людей вільних, а
вірте філософам, які кажуть, що
тільки освічені люди вільні.*

Епікет

Реформування українського сектору вищої освіти розпочалося після 2014 р. і все ще перебуває в процесі розвитку. Станом на грудень 2020 р. в Україні представлено 455 закладів у категорії університети, академії, інститути. З них 262 заклади є державними. Харків посідає друге після м. Києва місце за кількістю вишів. Харківський державний університет харчування та торгівлі посідає 147-ме місце в консолідованому рейтингу вишів України за 2020 р.

Розподіл здобувачів за спеціальностями свідчить, що найбільш популярними в 2020 р. були такі спеціальності: Право (7% від

загальної кількості), Середня освіта (6%), Медицина (5,2%), Менеджмент (4,9%), Філологія (3,9%), Психологія (3%). Спостерігається високий рівень вибору абітурієнтами спеціальностей економічного та гуманітарного профілю.

У закладах освіти, навпаки, останнім часом спостерігається тенденція неправомірного звуження освітніх компонентів за рахунок гуманітарної складової, що безумовно може негативно вплинути на досягнення результатів навчання, тому що цикл соціально-гуманітарних дисциплін у закладі вищої освіти тією чи іншою мірою реалізує завдання формування системи не тільки світоглядних знань, але й світоглядних позицій студентів. Значний вплив на цей процес мають такі навчальні дисципліни, як філософія, політологія, історія України, правознавство, психологія, конфліктологія, соціологія сім'ї та ін.

Викладання суспільних наук у деяких країнах дорівнює питанню національної безпеки. Так, у «Критеріях національної безпеки в освітній сфері» США зазначається «розуміння історії, політики, культури і традицій є важливим для громадянської позиції і критично значущим для усвідомлення того, хто є союзниками, а хто супротивниками Америки». Сучасні міжнародні відносини в Центральній та Східній Європі показують, що саме історичні прецеденти легітимізують політичні дії різних сторін.

Необхідно нарівні з профілюючими дисциплінами у студентів сформувати поважне ставлення до таких дисциплін, які спрямовують їх навчання в бік загальнокультурної освіти: «Історія світової та вітчизняної культури», «Етика та естетика». Використовуючи матеріали регіональної історії в курсі «Історія та культура Слобідської України», «Культурно-побутові традиції українського народу» викладачі кафедри соціальних, гуманітарних та правових дисциплін плекають любов до малої Батьківщини, вчать шанувати свій народ, виховують відданість Вітчизні.

У сучасних умовах інформаційної війни актуальним постає питання навчити студентську аудиторію аналізувати і виявляти маніпулятивні дії медіа, орієнтуватися в інформаційному потоці сучасного суспільства. Певну медіаосвіту студенти розвивають на заняттях з історії, політології, етики бізнесу (наприклад коди в рекламі) тощо. Саме під час лекційних та практичних занять їм пропонують розглянути різні судження, точки зору на проблеми, створюють умови для формування студентами власної самостійної думки, висновку, проводять дебати, дискусії, приділяють увагу рисам, необхідним для обміну думками: толерантності, вмінню слухати, аргументувати власну точку зору. Важливо при цьому навчити

студентів грамотно читати й переосмислювати медіатексти, ставити правильні питання про те, що вони переглядають, читають або слухають («Ким я стаю, коли бачу це?»). Курси гуманітарних наук чи не найбільше сприяють зростанню медіакомпетентності студентського середовища.

Реалії сьогодення впливають на рівень комерціалізації та глобалізації вищої освіти. І часто студенти, які самі фінансують значну частину вартості навчання, надають перевагу тим курсам, які мають практичне призначення. Та ми ж розуміємо, що процес професійного і особистісного становлення фахівця складають єдиний процес, доповнюють один одного і сприяють успіху у творчій професійній діяльності. Тут необхідно триматися «золотої середини».

Європейська система забезпечення якості вищої освіти передбачає її служіння суспільству. І саме гуманітарні освітні компоненти спрямовані на формування світоглядних громадянських якостей випускника, вирішують питання загальнокультурної підготовки здобувачів вищої освіти. В умовах гібридної війни, інформаційної агресії, окупації та анексії частини території нашої держави гуманітарна складова освітнього процесу набуває особливого значення.

УДК 378.2

В.В. Максимова, вчитель вищ. кат. (*ХЗОШ № 150, Харків*)

С.М. Якушенко, канд. техн. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

ЗАСТОСУВАННЯ GOOGLE-ДИСКА ЯК ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНЬОЇ ПЛАТФОРМИ ПІД ЧАС СТВОРЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО КУРСУ

В епоху інформаційних технологій швидкість науково-технічного прогресу постійно зростає. Сьогодні майбутній фахівець повинен бути готовий до самоосвіти, і постійного прагнення вдосконалюватися у своїй професії. Інформаційні технології відкривають нові можливості в системі освіти. Багато учнів активно використовують мережу Інтернет в своєму повсякденному житті, як для розваг, так і для пошуку необхідної навчальної інформації.

Під інформатизацією освіти розуміється цілеспрямовано організований процес забезпечення сфери освіти теорією, технологією і практикою створення та оптимального використання науково-педагогічних, навчально-методичних, програмно-технологічних